

NASZE ABC

Nad Sekwanę

Wczoraj ogłoszono komunikat o wyjeździe gen. Rydza-Smigłego i towarzyszących mu wojskowych do Paryża. Nad Sekwaną generalissimus naszej armii stanie w niedzielę zrana. Będzie rewizją generalissimusa armii francuskiej gen. Gamelina.

Nie jest rzeczą przypadku, że obaj wodzowie naszej armii, Piłsudski i Rydz-Smigły, pierwsze swoje wizyty zagraniczne skierowali do Francji. Przyczyną tego leżą nie tylko w interesach politycznych, ale i oba państwa, ale jest to także wyraz niegasnących wzajemnych uczuć i potrzeby serca. Jak Marszałek Piłsudski pierwszy swój wyjazd poza granice Rzeczypospolitej skierował do Francji, tak samo i jego następca opuszcza poraz pierwszy granice państwa, aby pozdrowić sprzymierzonych kolegów francuskich.

O wycieczce gen. Rydza-Smigłego we Francji zaczęto głucho przebąkiwać jeszcze wczesną wiosną. Teraz dopiero nastaje urzędowe stwierdzenie tych pogłosek.

Pomiedzy wizytą gen. Gamelina w Polsce a pobytem gen. Rydza-Smigłego we Francji mamy bardzo krótki okres czasu, t. zn., że właściwie pobyt gen. Rydza-Smigłego we Francji będzie dalszym ciągiem rozmów prowadzonych w Warszawie.

Obaj szefowie armii mają o czym pomówić. Inaczej kształtowała się sytuacja polityczna i militarna przez szereg lat, a inaczej kształtuje się od roku zeszłego. Fakt zerwania przez Niemcy zobowiązań, zaciągniętych w traktacie wersalskim oraz ich zbrojne pogotowie, postępujące nieustannie naprzód, wymaga niewątpliwie od odpowiedzialnych kierowników obu armii wyciągnięcia odpowiednich wniosków i dostosowania się do zmieniających warunków, a pomiędzy rozmowami warszawskimi a paryskimi zachodzą już zmiany, w międzyczasie bowiem Hitler po okresie olimpijskiej „peredyzki” wprowadził dwuletnią służbę wojskową, a temsamem wzmocnił niezwykle silnie armię niemiecką.

Francję i Polskę wiąże z sobą sojusz nie tylko polityczny, ale i wojskowy. Sojusz obronny. Jest rzeczą naturalną, że szefowie armii komunikują się wzajemnie i uzgadniają swoje poglądy, dostosowując się do nowej sytuacji, jaką wytworzyło życie. W tym kierunku niewątpliwie szły konferencje i rozmowy warszawskie, po tej linii także pójdą rozmowy paryskie. Urealnienie wzajemnej obrony będzie skutkiem tych rozmów, a w ten sposób konferencje Gamelina — Rydza-Smigłego przyczyniają się do wzmocnienia pogotowia zbrojnego obu państw, a przez to samo do wzmocnienia pokoju.

Trzeba również wyrównać wzajemne nieporozumienia, czy też niejasności. Francja jest związana sojuszem wojskowym z Rosją sowiecką, ale Rosja ma na drodze do Francji Polskę, a opinia narodu polskiego jest jednolita w poglądzie przeciwstawiającym się przemarszowi przez Polskę jakichkolwiek wojsk obcych. Trudności, które wynikają z wytworzonej sytuacji, niewątpliwie stanowią i będą stanowić przedmiot wzajemnej wymiany opinii na ten temat.

Poza stroną wojskową wizyty te posiadają także swoją wymowę polityczną. Wbrew licznym deklaracjom o trwałości naszych zobowiązań, zaciągniętych wobec sojuszników, zawodowi intrygantów w opinii zagranicznej nieraz usiłowali sugerować pogląd, jakoby siła naszego sojuszu z Francją została osłabiona. Wizyta warszawska oraz rewizyta paryska są klasycznym dowodem trwałości tego sojuszu, który

250.000 pielgrzymów w Częstochowie Zakończenie Synodu plenarnego

JASNA GÓRA, 27. 8. W środę o godzinie 10 rano rozpoczęły się obrady III sesji Synodu plenarnego. Przyjęto po dyskusji artykuły projektu synodalnego od artykułów 177 do 150.

Statuty synodalne obejmują sprawy dotyczące karności kościelnej w ogólności. Następnie artykuły mówią o stosunku do Stolicy Apostolskiej, o biskupach, o kapitułach katedralnych i kolegiackich, o dziekanach, proboszczach, o wikariuszach, o prefektach, duszpasterzach akademickich, o kapłanach szpitalnych i więziennych i zakonnikach.

Dalsze rozdziały poświęcone są omówieniu spraw dotyczących osób świeckich, Akcji Katolickiej oraz życia publicznego, społecznego i kulturalnego, prasy katolickiej, pracy uniijnej i misyjnej, sakramentów świętych i sakramentaliów, miejsc świętych, czci Bożej i kultu świętych, posłannictwa nauczycielskiego Kościoła, wychowania i nauczania religijnego, głoszenia Słowa Bożego, uczenia ni teologicznych, majątkowych spraw kościelnych i sądownictwa kościelnego.

Następnie Synod załatwił cały szereg postulatów. Księża Biskupi zgłosili szereg petycji do Stolicy Apostolskiej. Na tem skończyła się sesja III-cia.

Po ukończeniu sesji Księża Biskupi z Ks. Kalyanem Prymasem udali się na t. zw. „Szczyt” Jasnogórski. Na placu przed klasztorem zgromadziły się olbrzymie rzesze wiernych, dochodzące do zgórą 250.000 osób. Ks. Prymas w serdecznych słowach przemówił do pielgrzymów, dziękując im za modlitwy o pomyślność obrad synodalnych, wywołując do dalszej pracy nad odnowieniem w Chrystusie naszego życia publicznego i prywatnego. W swoim przemówieniu podkreślił Ks. Pry-

mas również ojcowski stosunek duchowieństwa do Narodu polskiego. „Duchowieństwo z Narodem, a Naród z duchowieństwem”!

O godzinie 16-ej zebrała się czwarta i ostatnia sesja synodalna. Ks. Kardynał Prymas w imieniu całego Episkopatu polskiego złożył wyraz wdzięczności dla Ojca św. za ustawiczną troskę i pamięć o Polsce oraz serdecznie podziękował Ks. Kardynałowi Legatowi za przybycie na Synod plenarny. Na zakończenie zabrał głos Ks. Kardynał Legat, wygłaszając dłuższe przemówienie, w

k którym zobrazował pracę Synodu oraz wyraził nadzieję, że obecny Synod i jego uchwały, gdy wejdą w życie, przyczynią się do wzmocnienia ducha religijnego w naszym kraju.

Po przemówieniu Kardynała Legaty wszyscy obecni procesjonalnie udali się z Sali Rycerskiej, gdzie odbywały się narady, do Bazyliki Jasnogórskiej, gdzie odśpiewano solenne „Te Deum”. a Kardynał Legat udzielił wszystkim zebranym w imieniu Ojca św. błogosławieństwa apostolskiego.

Powstańcy na przedmieściach Malagi Zajęcie San Sebastian Czerwoni walczą kulami dum-dum

HENDAYE, 27.8. (Oddziały wojsk marokańskich wkroczyły na przedmieście San Sebastian, Marina. Pod Irunem wojska powstańcze znajdowały się wczoraj wieczorem w niewielkiej odległości od Behobii. Z tego odcinka frontu dochodziły przez całą noc do Hendaye odgłosy gwałtownego ognia karabinów maszynowych.

Z Coruny donoszą, że wojska gen. Franco toczyły w środę wieczorem walki na ulicach przedmieść Malagi.

W Asturji zajęły wojska powstańcze miejscowość Tineo. Pod Kordobą przeszło na stronę powstańców około tysiąca milicjantów rządowych.

Wiadomość, jakoby wojska rządowe wkroczyły do Palmy na Majorce, jest kategorycznie dementowana przez wszystkie radiostacje powstańcze.

LIZBONA, 27.8. Generał Queipo de Llano zawiadomił wczoraj

o północy przez radio, że wojska rządowe w San Sebastian dowodzone są przez komunistów francuskich. Samoloty rządowe bombardowały wczoraj ponownie Kadyks. Potwierdza się wiadomość, że oddziały rządowe używają na wszystkich odcinkach frontu prawie wyłącznie kul dum-dum. W Salboerena spalono żywcem przed wkroczeniem wojsk powstańczych 23 przeciwników rządu.

Wobec tego rodzaju okrucieństw oświadczył gen. de Llano jest się zmuszonym zapamiętać o słowach: „Litosc i przebaczenie”.

AMUNICJA Z FRANCJI

HENDAYE, 27.8. Radiostacja w Burgos donosi o przybyciu z Francji wielkich transportów amunicji na odcinek frontu Irunu. Skąd zostały skierowane do pozycji wojsk rządowych w okolicy Behobii. We wtorek znalazły woj-

Ks. Nuncjusz Marmaggi w Warszawie Entuzjastyczne powitanie na dworcu

Wczoraj przybył do Warszawy J. Em. ks. kard. Marmaggi, legat apostolski na pierwszy Synod biskupów katolickich Polski Odrodzonej.

Kard. Marmaggi przy wagonie powitali przedstawiciele władz Wzdłuż peronu stanęły cechy, bractwa i zrzeszenia religijne, przyczem, chociaż władze kolejowe wpuszczały tylko delegacje, dworzec był zatłoczony sztandarami. Wraz z ks. nuncjuszem przyjechali: ks. Janasik, audytor rotacji papieskiej, ks. Rosso, podsekretarz kongregacji wschodniej, ks. prał. Zakrzewski, rektor Instytutu Polskiego w Rzymie, ks.

prał. Feretto, ceremoniarz papieski, szambelan Giove, hr. Faniotti z gwardii szlacheckiej papieskiej, sekretarz kard. Marmaggi ks. Aquilina, gentiluomo kardynała Grandicelli oraz kaudatarz papieski ks. Giazewski. Z ramienia M. S. Z. towarzyszył J. Eminencji radca Borkowski.

Przy akompaniamencie marsza papieskiego, J. Eminencja ruszył wzdłuż szpalery sztandarów, fotografowany raz po raz przez fotografów i dziennikarzy.

Przed wejściem do salonów recepcyjnych ks. kardynał zatrzymał się i odpowiadając na ustawiczne okrzyki: „Niech żyje!”, podniósł ręce do góry i zawołał w stronę zgromadzonych tłumów po polsku:

— Ojciec święty pozdrawia was i błogosławi wam!

Słowa te oczywiście zwiększyły entuzjazm, z jakim witano ks. kardynała, tak że policja z wielkim trudem zdołała powstrzymać napór tłumy na świętą ks. kardynała.

Przeszedłszy przez salony recepcyjne, ks. kardynał Marmaggi wsiadł do samochodu i odjechał do nuncjatury.

5.000 katolików z Irlandji spiesz na pomoc powstańcom hiszpańskim

LONDYN, 27. 8. (PAT.). Jak donoszą z Dublina, na wezwanie generała O'Duffy do wysłania brygady irlandzkiej na pomoc powstańcom hiszpańskim zgłosiło się ok. 5.000 ochotników.

Organizatorzy tego ruchu odmówili odpowiedzi na wszystkie pytania, dotyczące możliwości pogodzenia prowadzonej przez nich kampanji z powziętą przez rząd wolnego państwa irlandzkiego decyzją nieinterwencji do spraw wewnętrznych Hiszpanji. Organizatorzy ograniczyli się do oświad-

czenia, że ochotnicy nie zabierają ze sobą broni, gdyż powstańcy mają jej im dostarczyć na miejscu.

Co do terminu wyjazdu ochotników nie zapadła jeszcze jakoby żadna decyzja.

Na zapytanie, czy wydane są już zarządzenia w sprawie lądowania brygady na terytorium hiszpańskim, organizatorzy odpowiedzieli, że gen. O'Duffy pozostaje w kontakcie z władzami powstańczymi.

Amerykańska nauczka Odpowiedź U S A na notę Madrytu

WASZYNGTON, 27. 8. Rząd Stanów Zjednoczonych wystosował wczoraj wieczorem do rządu w Madrycie notę, w której podkreśla z naciskiem, że statki handlowe amerykańskie posiadają będa prawo zawijania do portów hiszpańskich, znajdujących się w rękach powstańców, dopóki rząd madrycki „nie będzie w możności

zapewnienia skutecznej blokady tych portów”.

Nota stanowi odpowiedź na notę werbalną rządu madryckiego z dn. 20 sierpnia, która oświadcza, że porty, zajęte przez powstańców, uważane są za strefę wojenną i że statki handlowe nie powinny do nich zawijać.

Ambasada hiszpańska zniszczonej przez bombę

BUENOS AIRES, 27. 8. Donoszą z Meksyku, że dokonano tam zamachu na ambasadę hiszpańską. Niewyśledzeni sprawcy rzucili do ogrodu przed gmachem ambasady olbrzymią bombę, któ-

ra eksplodowała z wielką siłą, wyrządzając poważne szkody materialne.

Zamachu dokonano w nocy. Ofiar w ludziach nie było.

Lekarka chińska przebywa w Warszawie

Bawi w Warszawie dr. Jean C. C. Chiang, przybyła z ramienia rządu nankińskiego, prowadząca w tym rządzie dział opieki nad dzieckiem i matką.

Gość chiński interesuje się organizacją państwowej i samorządowej służby zdrowia w Polsce,

związując i zapoznając się z działalnością szeregu instytucji czynnych w tej dziedzinie.

Między in. dr. C. C. Chiang zwiedziła Państwową szkołę higieny, Państwowy zakład higieny, szpital Karola i Marii, I ośrodek zdrowia i opieki w Mokotowie etc.

Nowa partja pracowników umysłowych?

Dowiadujemy się, że Centralne związki pracowników umysłowych, a mianowicie: urzędników państwowych, samorządowych i prywatnych, przygotowują wielką deklarację ideową - gospodarczą, która obejmie również sprawy za-

wodowe. Deklaracja ta ma być ogłoszona w najbliższym czasie i ma zawierać zasadnicze poglądy świata pracy umysłowej na obecną sytuację gospodarczą państwa i sfer pracujących.

Schacht kusi Francję planem wielkich robót na wschodzie Europy

PARYŻ, 26. 8. Zarówno prasa francuska, jak i kółka miarodajne, nadają wizycie dra Schachta w Paryżu znaczenie przekraczające ramy zwykłych odwiedzin. Po wizycie, jaką w godzinach rannych dr. Schacht złożył w śróde gubernatorowi Banku Francji Labeyrie, ten ostatni podejmował prezesa Banku Rzeszy śniadaniem, w którym wzięli udział premier Blum, minister spr. zagr. Delbos, minister finansów Vincent Auriol, minister gospodarki Spinac, minister handlu Bastid, ambasador Rzeszy w Paryżu hr. Wiltsehek oraz dyrektor Banku wyplat międzynarodowych w Bazylei — Quesney. W godzinach wieczornych odbyło się przyjęcie w ambasadzie niemieckiej.

GŁOSY PRASY

„Le Journal” przypisuje Schachtowi dwa zasadnicze cele, a mianowicie, poszukiwanie kredytów oraz odejście Francji od sojuszu z Sowietami.

„Le Capital” informuje, iż Schacht, który z własnej inicjatywy spowodował swego czasu podróż p. Labeyrie do Berlina, aby następnie móc skorzystać z

dzięki rozmowom dwóch kierowników armij nabiera żywszego rumieńca.

W ten właśnie leży doniosłość prowadzonych rozmów, które — i tu towarzyszy im życzenie całego narodu polskiego — oby zostały zakończone jak najpomyślniej.

K. O.

okazji celem odwiedzenia kierowników gospodarczego życia Francji — zamierza przedewszystkiem przedstawić w Paryżu opracowany przez siebie projekt wielkich robót publicznych w skali międzynarodowej, organizowany za pośrednictwem Banku wyplat międzynarodowych. Inauguracja tego rodzaju robót głównie na wschodzie Europy, a może też Azji, za pośrednictwem zreforowanego banku bazylejskiego, który dotychczas nie spełnił swego istotnego zadania, miałaby być według projektu Schachta instrumentem przełamania światowej stagnacji gospodarczej, a co za tem idzie — ocalenia pokoju.

WYSTĄPIENIE KOMUNISTY

W ramach programu pobytu Schachta w Paryżu pewnym zgrzytem było wystąpienie gen. sekretarza partii komunistycznej dep-

Zmarł b. wódz naczelny czerwonej armji bolszewickiej

MOSKWA, 26. 8. Dnia 25 b. m. zmarł w 55 roku życia po krótkich i ciężkich cierpieniach b. naczelny wódz czerwonej armji Sergiusz Kamieniew, członek centralnego komitetu wykonawczego, szef obrony przeciwlotniczej. Pogrzeb odbędzie się na koszt państwa.

Sergiusz Kamieniew, b. pułkownik sztabu generalnego przed wojną, w 1918 r. wstąpił dobrowolnie do czerwonej armji, od lipca

1918 r. był naczelnym wodzem wszystkich armij sowieckich. Po zakończeniu wojny domowej zajmował stanowisko szefa sztabu generalnego czerwonej armji i pełnił różne funkcje kierownicze w armji.

Zmarły nie był w żadnym stosunku pokrewieństwa z rozstrzelanym w tym samym dniu wybitnym członkiem partji, żydem Lwem Kamieniewem.